

pohledávky spojenými a ostatními útratami nečiní rozdíl. Mínění stěžovatelovo, že by tím, kdyby se v pořadí úvěrové pohledávky do určité výše zajištěné přikázaly nad tuto zajištěnou výši útraty s vydobytím úvěrové pohledávky spojené, neutrpěl princip důvěry v knihy pozemkové, není správným, neboť nutnost stanovení přesné výše úvěrové pohledávky, z Šu 14 knih. zák. plynoucí, ukazuje na to, že knihovní věřitelé za takovouto pohledávku úvěrovou zajištění v důvěře v pozemkovou knihu počítati mohou s tím, že výše úvěrové pohledávky, z pozemkové knihy patrná, nikdy a za žádných okolností nebude překročena. Pokud konečně jde o vývody dovolacího rekursu, že zde nejde o pohledávku úvěrovou, nýbrž o pohledávku vykonatelnou, poněvadž usnesením ze dne 8. ledna 1925 byla Občanské záložně v N. ku vydobytí vykonatelného pohledávání 179.656 Kč se 7% úroky, útratami sporu a útratami exekučními povolena exekuce knihovní poznámkou vykonatelnosti při pohledávce z poskytnutého úvěru do nejvyššího peníze 180.000 Kč a vykonatelnost tato byla také v pozemkové knize poznamenána, jsou vývody tyto novotou v řízení oprávněm nepřipustnou. Však i kdyby tomu tak nebylo, nebyl by názor stěžovatelčin správným, neboť knihovní poznámka vykonatelnosti při pohledávce z poskytnutého úvěru do výše 180.000 Kč způsobiti nemůže, aby na vykonatelnou pohledávku vymáhající věřitelky v pořadí úvěrové hypoteky více než 180.000 Kč přikázáno býti mohlo.

Čís. 5322.

Žaloba obce proti soukromníkům o uvedení v držbu veřejné silniční parcely. Pořad práva jest vyloučen pouze tehdy, jde-li obcí ve skutečnosti o prohlášení sporné cesty za veřejnou, nikoliv však i tehdy, jde-li o žalobu z důvodu vlastnického práva obce k spornému pozemku, třeba jako statku veřejnému, domáhající se neobmezenosti a svobody tohoto vlastnictví proti osobování si a výkonu práv, vybočujících z mezí obecného užívání veřejné cesty.

(Rozh. ze dne 2. října 1925, R I 802/25.)

Proti žalobě obce v Čechách na manžele W-ovy o uvedení v držbu veřejné silniční parcely namítli žalovaní nepřipustnost pořadu práva, kteréžto námitce soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Dovolací rekurs je oprávněn. První soud odmítl žalobu pro nepřipustnost pořadu práva a odůvodnil své rozhodnutí v podstatě tím, že žalující obec domáhá se žalobou zjišťovacího výroku, že sporný pozemek je cestou veřejnou a že žalované straně k jeho části nepřisluší vlastnické právo, takže podle účelu žaloby, který jest rozhodným pro posouzení

příslušnosti, nejde o nárok soukromoprávní, nýbrž o nárok veřejnoprávní, o němž rozhodovati jest úřadům správním. Soud rekursní k rekursu žalující obce zamítl námitku nepřipustnosti pořadu práva a nařídil prvnímu soudu, by jednal ve věci samé, vycházeje z názoru, že se žaloba nedomáhá zjištění, předpokládaného prvním soudem, nýbrž pouze toho, by bylo zjištěno, že žalovaným nepřísluší soukromé právo k spornému pozemku, a že tedy jde o soukromoprávní nárok, o němž jest rozhodovati řádným soudům. Toto různé stanovisko, jež nižší soudy zaujaly v otázce přípustnosti pořadu práva, není pouhým důsledkem odlišného nazírání na věc s hlediska právního, nýbrž tkví v tom, že nebyly náležitě ujasněny a vyšetřeny okolnosti, rozhodné pro řešení oné otázky. Ani ze žalobního tvrzení a založené na něm prosby žalobní, která zní v ten smysl, aby žalovaná strana byla uznána povinnou, uvést žalující stranu ve faktickou neobmezenou držbu veřejné silniční parcely, zapsané do seznamu veřejných statků a spravovanou žalující obcí, ani z výsledků jednání, omezeného v první stolici na námitku nepřipustnosti pořadu práva, nelze bezpečně seznati, k čemu vlastně žaloba směřuje, zejména, zda jde o žalobu posesorní či petitorní (vindikaci, žalobu zápuřčí). Jelikož pak na tomto podkladě nelze bezpečně rozhodnouti o soukromoprávní nebo veřejnoprávní povaze žalobního nároku, nezbylo než napadené usnesení jakož i usnesení soudu první stolice zrušiti a usnésti se dále, jak se stalo, při čemž se podotýká, že pořad práva byl by vyloučen sice tehdy, kdyby žalující obci ve skutečnosti šlo o prohlášení sporné cesty za veřejnou, nikoli však také tehdy, kdyby šlo o žalobu z důvodu vlastnického práva obce k spornému pozemku třeba jako statku veřejnému — domáhající se neobmezenosti a svobody tohoto vlastnictví proti osobování si a výkonu práv, vybočujících z mezí obecného užívání veřejné cesty a spočívajících tedy v důvodech soukromoprávních, slovem tedy kdyby šlo o odrazení soukromoprávních nároků nebo vůbec neveřejnoprávního zásahu v nemovitost.

Čís. 5323.

Do usnesení okresního soudu ve vyvlastňovacím řízení dle zákona ze dne 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. jde stížnost na krajský (zemský) soud, nikoliv na vrchní zemský soud.

(Rozh. ze dne 2. října 1925, R I 816/25.)

V řízení o vyvlastnění pozemků k účelům železničním stanovil soud první stolice (okresní soud na Žižkově) cenu pozemku. K rekursu obou stran vrchní zemský soud v Praze ceny pozemku o něco snížil.

Nejvyšší soud k dovolacím rekursům obou stran zrušil napadené usnesení i usnesení prvního soudu a uložil prvnímu soudu, by předložil spisy zemskému civilnímu soudu v Praze k rozhodnutí jako soudu rekursnímu.